ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1969

Vyhlásené: 23.12.1969 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

156

ZÁKON

zo 17. decembra 1969,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/1964 Zb. o organizácii súdov a o voľbách sudcov

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Článok 1

Zákon č. 36/1964 Zb. o organizácii súdov a o voľbách sudcov v znení zákonov č. 29/1968 Zb., č. 170/1968 Zb. a č. 175/1968 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 ods. 1 znie:

„(1) Súdnictvo vykonávajú volené a nezávislé súdy Československej socialistickej republiky, Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

Súdy Československej socialistickej republiky sú: Najvyšší súd Československej socialistickej republiky, vyššie vojenské súdy a vojenské obvodové súdy; v čase brannej pohotovosti štátu aj vyššie poľné súdy a nižšie poľné súdy.

Súdy republík sú: Najvyšší súd Českej socialistickej republiky, Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky, krajské súdy a okresné súdy.“

2. § 2 ods. 3 znie:

„(3) Pri ukladaní a výkone trestov majú súdy na zreteli nielen potrestanie páchateľa, ale aj jeho polepšenie a prevýchovu.“

3. § 3 ods. 1 písm. b) znie:

„b) rozhodujú v trestnom konaní o vine obvineného a ukladajú zákonom ustanovené tresty, prípadne iné opatrenia,“

4. § 3 ods. 1 písm. c) označuje sa ako písmeno d) a vkladá sa nové písmeno c) tohto znenia:

„c) v prípadoch ustanovených zákonom preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí iných orgánov.“

5. § 5 znie:

„§ 5

(1) V konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca. Zákon ustanovuje, v ktorých senátoch a v ktorých veciach sa zúčastnia na rozhodovaní sudcovia z ľudu. Zákony o súdnom konaní ustanovujú, v ktorých veciach rozhoduje samosudca. Ako samosudca môže rozhodovať len sudca z povolania.

(2) Sudcovia z povolania a sudcovia z ľudu sú si pri rozhodovaní rovní. Predsedom senátu môže byť len sudca z povolania.“

6. § 6 sa vypúšťa.
7. § 7 znie:

„§ 7

Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a sú viazaní iba právnym poriadkom socialistického štátu. Sú povinní spravovať sa zákonmi a inými právnymi predpismi a vykladať ich v súlade so socialistickým právnym vedomím.“

8. K § 8 sa pripojuje tretí odsek tohto znenia:

„(3) Rozhodnutia všetkých súdov pôsobiacich v Československej socialistickej republike sú platné a vykonateľné na celom jej území. Súdy Českej socialistickej republiky a súdy Slovenskej socialistickej republiky poskytujú si vzájomne právnu pomoc. To platí aj vo vzájomných vzťahoch súdov republík a súdov Československej socialistickej republiky.“

9. § 13 znie:

„§ 13

Prokurátor sa podľa ustanovení o súdnom konaní zúčastní na konaní na súdoch a vykonáva dozor nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov.“

10. § 14 sa vypúšťa.
11. § 15 znie:

„§ 15

(1) Okresný súd sa skladá z predsedu súdu, prípadne jeho námestníka (námestníkov), ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Okresný súd rozhoduje v senátoch alebo samosudcom. Samosudcom môže byť len sudca z povolania.

(3) Senáty okresného súdu sa skladajú zo sudcu z povolania a z dvoch sudcov z ľudu.“

12. § 16 znie:

„§ 16

Okresné súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa.“

13. § 17 ods. 1 a 2 znie:

„(1) Predseda okresného súdu:

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov a samosudcov,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Predseda okresného súdu vykonáva správu okresného súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov okresného súdu.“

14. Nad § 18 vkladá sa nadpis: „Krajské súdy“ a § 18 znie:

„§ 18

(1) Krajský súd sa skladá z predsedu súdu, jeho námestníka (námestníkov), ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Krajský súd rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty krajského súdu sa skladajú:

a) z dvoch sudcov z povolania a troch sudcov z ľudu, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v trestných veciach,

b) zo sudcu z povolania a dvoch sudcov z ľudu, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v iných veciach,

c) z troch sudcov z povolania v ostatných prípadoch.“

15. § 19 znie:

„§ 19

(1) Krajské súdy dozerajú na rozhodovanie všetkých súdov a štátnych notárstiev vo svojom obvode najmä tým, že rozhodujú ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni okresné súdy alebo štátne notárstva.

(2) Ďalšie prípady rozhodovania krajských súdov upravujú zákony o súdnom konaní.“

16. § 20 sa vypúšťa.

17. § 21 ods. 1 a 2 znie:

„(1) Predseda krajského súdu:

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov krajského súdu a okresných súdov v obvode krajského súdu,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Predseda krajského súdu vykonáva správu krajského súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej, stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov krajského súdu a riadi a kontroluje výkon správy okresných súdov.“

18. Za § 21 sa vkladajú pod nadpisom „Najvyššie súdy republík“ § 21a až § 21e tohto znenia:

„§ 21a

(1) Najvyšší súd republiky sa skladá z predsedu súdu, jeho námestníkov a ďalších sudcov z povolania.

(2) Najvyšší súd republiky rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty najvyššieho súdu republiky sa skladajú z troch sudcov z povolania.

§ 21b

a) rozhoduje o odvolaniach proti prvostupňovým rozhodnutiam krajských súdov,

b) rozhoduje o sťažnostiach pre porušenie zákona v prípadoch uvedených v zákonoch o súdnom konaní,

c) rozhoduje v ďalších prípadoch určených zákonmi o súdnom konaní.

§ 21c

(1) Sudcovia z povolania najvyššieho súdu republiky tvoria podľa úseku svojej činnosti trestné a občianskoprávne kolégiá. Predsedami kolégií sú námestníci predsedu najvyššieho súdu.

(2) Predsedovia kolégií organizujú a riadia činnosť kolégií a sledujú rozhodovanie senátov v kolégiách. Najmä riadia ich rozborovú činnosť, navrhujú kolégiám zovšeobecnenie poznatkov z rozhodovania súdov, upozorňujú ich na nedostatky v rozhodovaní, navrhujú zaujatie stanovísk k správnemu výkladu zákonov a iných právnych predpisov a podávajú plénu najvyššieho súdu správu o činnosti kolégií.

§ 21d

(1) Plénum najvyššieho súdu republiky sa skladá z predsedu najvyššieho súdu, jeho námestníkov a ostatných sudcov z povolania. Platne sa môže uznášať za prítomnosti najmenej dvoch tretín všetkých sudcov z povolania najvyššieho súdu.

(2) Plénum najvyššieho súdu republiky najmä

a) uznáša sa na rokovacom poriadku najvyššieho súdu republiky,

b) prejednáva a schvaľuje správy predsedov kolégií najvyššieho súdu republiky o činnosti týchto kolégií a zaujíma stanoviská k závažným právnym otázkam sporným medzi kolégiami,

c) prejednáva správy o účinnosti zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a na ich podklade dáva podnety na novú právnu úpravu,

d) prejednáva a schvaľuje správy o stave socialistickej zákonnosti pre národnú radu.

(3) Zasadnutia pléna najvyššieho súdu republiky sú neverejné. Na zasadnutiach pléna sa môže zúčastňovať generálny prokurátor príslušnej republiky a minister spravodlivosti príslušnej republiky; na zasadnutia pléna možno prizvať aj vedúcich iných štátnych orgánov a spoločenských organizácií a s poradným hlasom predsedov krajských súdov.

§ 21e

(1) Predseda najvyššieho súdu republiky:

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie senátov najvyššieho súdu republiky a všetkých krajských a okresných súdov a môže dávať podnety na vydanie rozhodnutí alebo stanoviska na zabezpečenie jednotného výkladu zákonov,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich,

d) zvoláva plénum najvyššieho súdu, predsedá mu a určuje program rokovania,

e) vykonáva správu najvyššieho súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov najvyššieho súdu.

(2) Námestníci predsedu najvyššieho súdu republiky zastupujú predsedu najvyššieho súdu republiky spôsobom ustanoveným v rokovacom poriadku najvyššieho súdu republiky.“

19. § 22 znie:

„§ 22

Vojenské súdy rozhodujú o všetkých trestných veciach príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov, vojnových zajatcov a ďalších iných osôb, o ktorých to ustanovuje zákon.“

20. § 23 znie:

„§ 23

(1) Vojenský obvodový súd sa skladá z náčelníka, prípadne zástupcu (zástupcov) náčelníka, ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Vojenský obvodový súd rozhoduje v senátoch alebo samosudcom. Samosudcom môže byť len sudca z povolania.

(3) Senáty vojenského obvodového súdu sa skladajú zo sudcu z povolania a z dvoch sudcov z ľudu.

(4) Vojenské obvodové súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa.“

21. Za § 23 sa vkladá § 23a tohto znenia:

„§ 23a

(1) Náčelník vojenského obvodového súdu

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov a samosudcov,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Náčelník vojenského obvodového súdu vykonáva správu vojenského obvodového súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vojenského obvodového súdu a plní ďalšie povinnosti, ktoré vyplývajú z jeho vojenského služobného pomeru.“

22. § 24 znie:

„§ 24

(1) Vyšší vojenský súd sa skladá z náčelníka, zástupcu (zástupcov) náčelníka, ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Vyšší vojenský súd rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty vyššieho vojenského súdu sa skladajú

a) z dvoch sudcov z povolania a troch sudcov z ľudu, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v trestných veciach,

b) z troch sudcov z povolania v ostatných prípadoch.

(4) Vyššie vojenské súdy dozerajú na rozhodovanie všetkých súdov vo svojom obvode najmä tým, že rozhodujú ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni vojenské obvodové súdy.

(5) Ďalšie prípady rozhodovania vyšších vojenských súdov upravujú zákony o súdnom konaní.“

23. Za § 24 sa vkladá § 24a tohto znenia:

„§ 24a

(1) Náčelník vyššieho vojenského súdu

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov vyššieho vojenského súdu aj vojenských obvodových súdov v obvode vyššieho vojenského súdu,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Náčelník vyššieho vojenského súdu vykonáva správu vyššieho vojenského súdu, najmä zabezpečuje jeho chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej, stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vyššieho vojenského súdu, riadi a kontroluje výkon správy vojenských obvodových súdov a plní ďalšie povinnosti, ktoré vyplývajú z jeho vojenského služobného pomeru.“

24. Nad § 25 sa vkladá nadpis „Najvyšší súd Československej socialistickej republiky“ a § 25 znie:

„§ 25

Najvyšší súd Československej socialistickej republiky sa skladá z predsedu súdu, podpredsedu súdu, námestníkov predsedu súdu a ďalších sudcov z povolania.“

25. § 26 znie:

„§ 26

(1) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky rozhoduje v senátoch.

(2) Senáty Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sa skladajú:

a) z predsedu a 4 sudcov z povolania, ak rozhodujú o sťažnosti pre porušenie zákona podanej proti rozhodnutiam najvyšších súdov republík alebo vojenských senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, alebo keď zaujímajú stanoviská k zabezpečeniu jednotného výkladu zákona; v tomto prípade treba dbať na to, aby členmi senátu boli občania obidvoch republík,

b) z predsedu a dvoch sudcov z povolania, ak rozhodujú v ostatných prípadoch.

(3) Ak sa rozhoduje vo veciach spadajúcich do výlučnej príslušnosti vojenských súdov podľa § 22, je senát zložený z vojenských sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky; vo veciach dotýkajúcich sa všeobecných aj vojenských súdov rozhodujú zmiešané senáty, zložené zo sudcov trestného a vojenského kolégia. Podrobnosti o zostavovaní zmiešaných senátov upraví rokovací poriadok Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.“

26. § 27 znie:

„§ 27

(1) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky sleduje rozhodovanie najvyšších súdov republík a vojenských súdov. Dozerá nad zákonnosťou rozhodovania všetkých súdov a zabezpečuje jeho jednotnosť tým, že

a) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam vyšších vojenských súdov,

b) rozhoduje o sťažnostiach pre porušenie zákona proti rozhodnutiam najvyšších súdov republík a všetkých vojenských súdov a ďalej proti rozhodnutiam vojenských senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, pokiaľ tento súd rozhodoval o odvolaniach; pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie zákona proti rozhodnutiam vojenských senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sú vylúčení sudcovia, ktorí rozhodovali o opravnom prostriedku,

c) zaujíma stanoviská k zabezpečeniu jednotného výkladu zákona,

d) preskúmava zákonnosť právoplatných rozhodnutí, ktorými bol uložený trest smrti.

(2) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky ďalej

a) rozhoduje o uznaní rozhodnutí cudzozemských súdov na území Československej socialistickej republiky,

b) rozhoduje spory o miestnej príslušnosti medzi súdmi alebo štátnymi notárstvami Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky,

c) rozhoduje o určení miestne príslušného súdu alebo štátneho notárstva, ak nemožno zistiť, či miestne príslušný súd alebo štátne notárstvo je na území jednej či druhej republiky,

d) rozhoduje o prikázaní veci súdu alebo štátnemu notárstvu druhej republiky, pokiaľ to zákon o súdnom konaní pripúšťa,

e) rozhoduje o kompetenčných sporoch medzi vojenskými a ostatnými súdmi,

f) rozhoduje spory o kompetencii medzi súdmi jednej republiky a štátnymi notárstvami druhej republiky.“

27. Za § 27 sa vkladá § 27a tohto znenia:

„§ 27a

(1) Ak niektorá otázka vyžaduje zjednotenie výkladu, môže ju predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky prikázať senátu na zaujatie stanoviska [§ 26 ods. 2 písm. b)].

(2) Pred zaujatím stanoviska si predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky vyžiada vyjadrenie generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky a predsedov najvyšších súdov republík.

(3) Podrobnosti upraví rokovací poriadok Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky. V rokovacom poriadku sa ustanoví aj postup, ako má Najvyšší súd Československej socialistickej republiky v záujme zabezpečenia jednotného výkladu zákona zaujímať v určitej právnej otázke stanovisko.“

28. § 28 znie:

„§ 28

(1) Sudcovia z povolania Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky tvoria podľa úseku svojej činnosti trestné, občianskoprávne a vojenské kolégiá. Predsedami kolégií sú námestníci predsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.

(2) Predsedovia kolégií organizujú a riadia činnosť kolégií a sledujú rozhodovanie senátov v kolégiách. Najmä riadia ich rozborovú činnosť, navrhujú kolégiám

zovšeobecnenie poznatkov z rozhodovania súdov, upozorňujú ich na nedostatky v rozhodovaní, navrhujú zaujatie stanovísk k správnemu výkladu zákonov a iných právnych predpisov a podávajú plénu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky správu o činnosti kolégií. Predseda vojenského kolégia okrem toho plní ďalšie povinnosti vyplývajúce z jeho vojenského služobného pomeru a zastupuje predsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky vo vojenských záležitostiach.“

29. § 29 znie:

„§ 29

(1) Plénum Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky tvoria predseda, podpredseda, námestníci predsedu a ďalší členovia kolégií Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky. Na zasadnutí pléna môžu sa zúčastňovať generálny prokurátor Československej socialistickej republiky a s poradným hlasom predsedovia najvyšších súdov republík. Na zasadnutie pléna možno prizvať aj vedúcich iných štátnych orgánov a spoločenských organizácií.

(2) Plénum Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sa môže platne uznášať za prítomnosti najmenej dvoch tretín svojich členov.

(3) Plénum Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky najmä

a) uznáša sa na rokovacom poriadku Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky,

b) prejednáva a schvaľuje správy predsedov kolégií Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky o činnosti týchto kolégií a zaujíma stanoviská k závažným právnym otázkam sporným medzi kolégiami,

c) prejednáva správy o účinnosti zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a na ich podklade dáva podnety na novú právnu úpravu,

d) prejednáva a schvaľuje správy o stave socialistickej zákonnosti pre Federálne zhromaždenie.“

30. § 30 sa vypúšťa.

31. § 31 znie:

„§ 31

(1) Predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky zvoláva plénum tohto súdu a predsedá mu. Vykonáva správu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky s výnimkou jeho vojenského kolégia, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.

(2) Podpredseda zastupuje predsedu. Rokovací poriadok určí, ako sa podpredseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky podieľa na správe.“

32. § 32 sa vypúšťa.

33. § 33 vrátane nadpisu znie:

„§ 33
Sídla a obvody súdov

(1) Sídlom Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky je Praha.

(2) Sídlom najvyšších súdov republík sú hlavné mestá republík.

(3) Sídla a obvody okresných a krajských súdov určia zákony národných rád.

(4) Minister spravodlivosti príslušnej republiky môže určiť, že veci určitého druhu z obvodu niekoľkých súdov bude vybavovať jeden okresný súd; v odbore vojenského súdnictva prislúcha toto právo ministrovi národnej obrany.

(5) Vojenské obvodové súdy a vyššie vojenské súdy zriaďuje a zrušuje prezident Československej socialistickej republiky, ktorý tiež ustanovuje ich sídla a obvody.“

34. Pod označením tretej hlavy „Správa súdov“ § 35 znie:

„§ 35

(1) Správu okresných a krajských súdov a najvyššieho súdu republiky vykonáva ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky. Za tým účelom najmä:

a) vykonáva previerky práce okresných a krajských súdov,

b) sleduje súdnu činnosť a dáva najvyššiemu súdu republiky, prípadne Najvyššiemu súdu Československej socialistickej republiky podnety na zovšeobecnenie súdnej činnosti a na zabezpečenie správneho výkladu zákonov a iných právnych predpisov,

c) vydáva smernice o otázkach výkonu správy súdu,

d) riadi činnosť súdov na úseku propagácie právneho poriadku,

e) zabezpečuje riadny chod súdov po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej,

f) organizuje a riadi politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov súdov.

(2) V rámci úloh uvedených v odseku 1 pod písm. a) a b) môže minister spravodlivosti príslušnej republiky podať sťažnosť pre porušenie zákona, ak zistí pri plnení svojich úloh, že sú na to dané podmienky podľa zákonov o súdnom konaní.“

35. § 36 znie:

„§ 36

Správu krajských a okresných súdov vykonáva minister spravodlivosti príslušnej republiky buď priamo, alebo prostredníctvom ich predsedov; správu okresných súdov môže vykonávať aj prostredníctvom predsedov krajských súdov. Správu najvyššieho súdu republiky vykonáva minister spravodlivosti príslušnej republiky prostredníctvom predsedu tohto súdu.“

36. § 37 vrátane nadpisu znie:

„§ 37
Výkon správy vojenských súdov

(1) Správu v odbore vojenského súdnictva (§ 35) vykonáva minister národnej obrany, ktorému prislúchajú oprávnenia ministra spravodlivosti republiky. Na Ministerstve národnej obrany sa zriadi Správa vojenských súdov. Minister národnej obrany môže pri výkone správy preniesť na náčelníka Správy vojenských súdov výkon niektorých svojich oprávnení. Minister národnej obrany určí, v akom rozsahu sa na správe vojenských súdov podieľajú ich náčelníci.

(2) Správu vojenského kolégia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky vykonáva minister národnej obrany prostredníctvom predsedu tohto kolégia po dohode s predsedom Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.“

37. § 38 sa vypúšťa.

38. § 39 vrátane nadpisu znie:

„§ 39
Predpoklady pre voľbu

(1) Za sudcu môže byť zvolený každý svojprávny, bezúhonný, veci socializmu oddaný československý štátny občan, ktorého politická a odborná spôsobilosť, skúsenosti a morálne vlastnosti dávajú záruku, že bude funkciu riadne vykonávať, má právo voliť do zastupiteľských zborov, v deň voľby dosiahol vek 24 rokov a súhlasí so svojou kandidatúrou na určitom súde.

(2) Sudca z povolania okrem splnenia podmienok uvedených v predošlom odseku musí mať úplné vysokoškolské právnické vzdelanie a úspešne zloženú odbornú justičnú skúšku.

(3) Sudca z ľudu na vojenskom súde okrem splnenia podmienok uvedených v odseku 1 musí konať činnú vojenskú službu alebo byť príslušníkom ozbrojených zborov; sudcovia z povolania na vojenských súdoch a vojenskí sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky musia okrem toho mať hodnosť dôstojníka (generála) a splnené podmienky, uvedené v odseku 2.“

39. § 40 vrátane nadpisu znie:

„§ 40
Volebné obdobie

(1) Sudcovia z povolania sú volení na dobu desiatich rokov.

(2) Sudcovia z ľudu sú volení na dobu štyroch rokov.

(3) Volebné obdobie sa začína dňom zvolenia.

(4) Sudcovia vojenských súdov a vojenskí sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sú volení na dobu, po ktorú vykonávajú vojenskú činnú službu alebo po ktorú sú príslušníkmi ozbrojených zborov, najdlhšie však na dobu desiatich rokov, ak ide o sudcov z povolania, a na dobu štyroch rokov, ak ide o sudcov z ľudu.“

40. § 41 vrátane nadpisu znie:

„§ 41
Počet sudcov

(1) Počet sudcov z povolania na okresných a krajských súdoch a na najvyšších súdoch republík ustanovuje minister spravodlivosti príslušnej republiky.

(2) Počet sudcov z povolania na vojenských súdoch určuje minister národnej obrany.

(3) Počet sudcov na Najvyššom súde Československej socialistickej republiky ustanovuje Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia.

(4) Počet sudcov z ľudu ustanovujú predsedovia (náčelníci) príslušného súdu, a to tak, aby jednotliví sudcovia nemuseli zasadať viac ako 12 dní do roka.“

41. V § 42 sa mení odsek 2 a pripojujú sa odseky 3 a 4, takže odseky 2 až 4 znejú:

„(2) Bez zloženia tohto sľubu nemôže sudca vykonávať svoju funkciu. Odmietnutie zloženia sľubu má za následok stratu funkcie.

(3) Zloženie sľubu sa neopakuje, ak bol sudca zvolený znovu alebo do inej sudcovskej funkcie.

(4) Sľub skladajú:

a) sudcovia z povolania súdov republík do rúk predsedu národnej rady,

b) sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky a sudcovia z povolania vojenských súdov do rúk predsedu Federálneho zhromaždenia,

c) sudcovia z ľudu okresných a krajských súdov do rúk predsedu národného výboru, ktorý ich zvolil,

d) sudcovia z ľudu vojenských súdov do rúk náčelníka súdu.“

42. § 43 má nadpis „Voľby sudcov“ a znie:

„§ 43

(1) Sudcov z povolania súdov republík volí a odvoláva národná rada na návrh príslušného orgánu Národného frontu.

(2) Sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky a sudcov z povolania vojenských súdov volí a odvoláva Federálne zhromaždenie na návrh príslušného orgánu Národného frontu.

(3) Sudcov z ľudu súdov republík volia a odvolávajú národné výbory podľa zákonov národných rád.

(4) Sudcov z ľudu vojenských súdov volia a odvolávajú zhromaždenia príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov na návrh komisií ustanovených príslušnými veliteľmi.“

43. § 44 znie:

„§ 44

(1) Predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky volí Federálne zhromaždenie zo sudcov zvolených na Najvyšší súd Československej socialistickej republiky.

(2) Námestníkov predsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky volí Federálne zhromaždenie zo sudcov zvolených na tento súd.

(3) Predsedu najvyššieho súdu republiky, ako aj jeho námestníkov volí národná rada zo sudcov zvolených na tento súd.

(4) Predsedov senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, ako aj predsedov senátov najvyšších súdov republík ustanovujú predsedovia príslušného súdu zo sudcov zvolených na tento súd; ak ide o vojenských sudcov, robia tak na návrh ministra národnej obrany.

(5) Predsedov krajských súdov, ich námestníkov, ako aj predsedov okresných súdov a ich námestníkov ustanovuje minister spravodlivosti príslušnej republiky zo sudcov z povolania zvolených na tento súd.

(6) Predsedov senátov krajských a okresných súdov ustanovuje predseda príslušného krajského súdu zo sudcov z povolania zvolených na tento súd.

(7) Náčelníkov vyšších vojenských súdov, vojenských obvodových súdov a ich zástupcov, predsedov senátov vyšších vojenských súdov a vojenských obvodových súdov ustanovuje zo sudcov zvolených pre vyššie vojenské súdy a pre vojenské obvodové súdy minister národnej obrany.“

44. Za § 44 sa vkladá § 44a tohto znenia:

„§ 44a

(1) O odvolaní a uvoľnení sudcu z funkcie uvedenej v § 44 rozhoduje orgán, ktorý sudcu zvolil, prípadne ustanovil.

(2) Do funkcií uvedených v § 44 ods. 1 až 3 sú sudcovia volení a z nich odvolávaní, prípadne uvoľňovaní na návrh príslušného orgánu Národného frontu.“

45. Oddiel tretí a štvrtý (§ 45 až 48) sa vypúšťajú.

46. Ustanovenie § 50 sa zrušuje.

47. V § 51 sa vypúšťajú odseky 6 až 8. Odseky 1 až 5 znejú:

„(1) Sudca môže byť z funkcie uvedenej v § 43 ods. 1 a 2 odvolaný pred uplynutím funkčného obdobia, ak

a) závažným spôsobom porušuje svoje sudcovské povinnosti,

b) jeho zdravotný stav mu nedovoľuje riadne vykonávať sudcovské povinnosti,

c) dosiahol 65 rokov.

(2) Návrh na odvolanie sudcu z funkcie môže tiež podať minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o sudcu z povolania okresného a krajského súdu alebo najvyššieho súdu republiky; v ostatných prípadoch môže návrh podať ústredný orgán poverený správou súdov. Pred rozhodnutím o odvolaní sudcu z funkcie treba si vyžiadať jeho vyjadrenie.

(3) Sudca z povolania vojenského súdu a vojenský sudca Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky môže byť odvolaný z funkcie uvedenej v § 43 ods. 2 aj na návrh ministra národnej obrany, ak je to odôvodnené organizačnými zmenami alebo inými dôležitými potrebami ozbrojených síl.

(4) Postup pri odvolávaní sudcu z ľudu vojenského súdu upraví minister národnej obrany.

(5) Funkcia, do ktorej bol sudca zvolený alebo ustanovený, zaniká dňom, keď mu bolo doručené rozhodnutie o odvolaní z funkcie. Odvolanie z funkcií uvedených v § 44 nemá za následok stratu funkcie sudcu (§ 43).“

48. V § 52 sa vypúšťa odsek 2 a odseky 3 a 4, ktoré sa označujú ako odseky 2 a 3, znejú:

„(2) Pred rozhodnutím orgánu uvedeného v § 44a o uvoľnení sudcu z funkcie treba si vyžiadať stanovisko ústredného orgánu povereného správou príslušného súdu. Uvoľnenie sudcu z funkcií uvedených v § 44 nemá za následok stratu funkcie sudcu (§ 43).

(3) Funkcia, do ktorej bol sudca zvolený alebo ustanovený, zaniká dňom, keď mu bolo doručené rozhodnutie o uvoľnení. Doručením rozhodnutia o uvoľnení z funkcie sudcu (§ 43) zaniká aj funkcia, na ktorú bol sudca ustanovený (§ 44).“

49. § 53 ods. 2 znie:

„(2) Sudca z povolania vojenského súdu a vojenský sudca Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky nemôže byť prepustený z vojenskej činnej služby alebo z ozbrojeného zboru, ak predtým podľa § 51 nebol odvolaný zo sudcovskej funkcie (§ 43) alebo podľa § 52 nebol z tejto funkcie uvoľnený.“

50. § 54 vrátane nadpisu znie:

„§ 54
Podmienky trestného stíhania

Pre činy spáchané pri výkone sudcovskej funkcie alebo v súvislosti s výkonom tejto funkcie možno sudcov trestne stíhať alebo vziať do väzby iba so súhlasom orgánu, ktorý ich zvolil.“

51. § 55 ods. 2 a 3 znejú:

„(2) O dočasnom pozbavení výkonu sudcovskej funkcie rozhoduje:

a) predseda súdu, ak ide o sudcu príslušného súdu,

b) predseda krajského súdu, ak ide o predsedu okresného súdu alebo jeho námestníka,

c) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o predsedu krajského súdu alebo jeho námestníka,

d) minister národnej obrany, ak ide o sudcu vojenského súdu.

(3) Orgán, ktorý začal trestné konanie proti sudcovi, upovedomí o tom predsedu (náčelníka) príslušného súdu, a ak ide o sudcu z povolania, aj ústredný orgán poverený správou príslušného súdu.“

52. § 56 znie:

„§ 56

(1) Sudcovská funkcia je verejnou funkciou. Na vzťahy vyplývajúce z výkonu sudcovskej funkcie vzťahujú sa, s výnimkou sudcov vojenských súdov a vojenských sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné, odo dňa zloženia sľubu zvoleného sudcu predpisy Zákonníka práce. Osobné veci sudcov z povolania okresných a krajských súdov a najvyšších súdov republík vybavuje ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky. Oprávnenia ministra spravodlivosti príslušnej republiky podľa § 36 tým nie sú dotknuté.

(2) Platové pomery sudcov z povolania upraví minister spravodlivosti po dohode s ministrom práce a sociálnych vecí príslušnej republiky. Platové pomery sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky upraví vláda Československej socialistickej republiky.“

53. Za § 56 vkladá sa § 56a tohto znenia:

„§ 56a

Sudcovia z povolania vojenských súdov a vojenskí sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sú vojakmi z povolania, zahrňujú sa do počtu

ozbrojených síl, a pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na nich predpisy platné pre vojakov z povolania.“

54. § 57 znie:

„§ 57

(1) V záujme zabezpečenia riadneho plnenia úloh súdnictva možno sudcu z povolania dočasne prideliť

a) na využitie skúseností ústrednému orgánu poverenému správou súdov,

b) na výkon sudcovskej činnosti na súd vyššieho stupňa,

c) na výkon sudcovskej činnosti na okresnom súde (vojenskom obvodovom súde) v obvode krajského súdu (vyššieho vojenského súdu), ak ide o sudcu krajského súdu (sudcu vyššieho vojenského súdu),

d) na výkon sudcovskej činnosti na inom okresnom súde (vojenskom obvodovom súde) v obvode krajského súdu (vyššieho vojenského súdu), ak ide o sudcu okresného súdu (vojenského obvodového súdu).

(2) Pokiaľ sudca s pridelením nesúhlasí, nesmie doba pridelenia presahovať dva kalendárne mesiace v kalendárnom roku.

(3) Aj keď súhlasí sudca s pridelením presahujúcim dobu uvedenú v odseku 2, nesmie s výnimkou pridelenia na ústredný orgán poverený správou súdov doba pridelenia presahovať jeden kalendárny rok v období troch kalendárnych rokov.“

55. § 58 znie:

„§ 58

a) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o pridelenie na ministerstvo spravodlivosti alebo na najvyšší súd republiky; v prípade uvedenom na poslednom mieste robí tak po dohode s predsedom najvyššieho súdu republiky,

b) minister národnej obrany, ak ide o sudcov vojenských súdov,

c) predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky po dohode s ministrom spravodlivosti príslušnej republiky (s ministrom národnej obrany), ak ide o pridelenie na Najvyšší súd Československej socialistickej republiky,

d) predseda krajského súdu v ostatných prípadoch; ak sudca s pridelením nesúhlasí, možno ho prideliť iba so súhlasom ministra spravodlivosti príslušnej republiky.“

56. § 59 až 61 sa vypúšťajú.

57. Za § 62 sa pod nadpisom „Justiční čakatelia“ vkladajú § 62a až 62d tohto znenia:

„§ 62a

(1) Justiční čakatelia sa pripravujú na budúci výkon sudcovskej činnosti. Sú oprávnení vykonávať pod dozorom sudcu z povolania jednoduché úkony vyhradené samosudcovi, ktoré určí minister spravodlivosti príslušnej republiky (minister národnej obrany).

(2) Justiční čakatelia sú povinní, a to aj po skončení praxe, zachovávať mlčanlivosť vo veciach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej činnosti, v rovnakom rozsahu ako sudcovia. Oslobodiť od tejto povinnosti ich môže predseda krajského súdu z dôvodov uvedených v § 49.

(3) Justičným čakateľom na vojenskom súde sa môže stať iba vojak v činnej službe.

(4) Justičný čakateľ skladá pri nástupe do práce rovnaký sľub ako sudca (§ 42).

§ 62b
Prax justičných čakateľov

Účelom praxe je vyškoliť justičných čakateľov pre ich budúcu činnosť. Prax justičných čakateľov trvá spravidla tri roky. Minister spravodlivosti príslušnej republiky, prípadne minister národnej obrany môže na žiadosť justičného čakateľa celkom alebo sčasti započítať do praxe dobu právnickej činnosti v inom pracovnom alebo obdobnom pomere, ak čakateľ získal za jej trvania skúsenosti potrebné pre výkon budúcej činnosti sudcu.

§ 62c
Odborná justičná skúška

Po skončení praxe sú justiční čakatelia povinní podrobiť sa odbornej justičnej skúške, účelom ktorej je zistiť, či má justičný čakateľ potrebné vedomosti a je dostatočne pripravený na to, aby mohol zastávať sudcovskú funkciu. Výnimočne možno justičného čakateľa pripustiť k odbornej justičnej skúške už pred uplynutím prípravnej služby, ak sa v doterajšej praxi osobitne osvedčil.

§ 62d

(1) Na justičných čakateľov vzťahujú sa primerane obdobné ustanovenia § 56 a 56a.

(2) Podrobné predpisy o praxi justičných čakateľov a odbornej justičnej skúške vydá minister spravodlivosti príslušnej republiky a minister národnej obrany.“

58. Nadpis nad § 63 znie:

„Niektoré ustanovenia o postavení sudcov z ľudu“.

V § 63 sa vypúšťa odsek 2, doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 2 a slová „Najvyššieho súdu“ sa nahrádzajú slovami „Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky“.

59. § 64 ods. 2 veta druhá znie:

„Spôsob a výšku náhrady ustanoví minister spravodlivosti príslušnej republiky.“

60. V § 64 sa pripojuje ďalší odsek tohto znenia:

„(4) Sudcom z ľudu prislúcha okrem náhrady hotových výdavkov a ušlého zárobku za každý deň pojednávania paušálna náhrada za výkon ich funkcie. Túto paušálnu náhradu vypláca štát vo výške, ktorú určí minister spravodlivosti príslušnej republiky. Náhrady prislúchajúce sudcom z ľudu vojenských súdov upraví minister národnej obrany po dohode s rezortnými ministrami, ktorým jednotlivé ozbrojené zbory podliehajú.“

61. § 67 až 69 sa vypúšťajú.

62. § 70 znie:

„§ 70

Odborná justičná skúška, sudcovská skúška, jednotná sudcovská skúška, jednotná sudcovská a advokátska skúška, vojenská právna skúška, notárska skúška, advokátska skúška, prokurátorská skúška, záverečné hodnotenie čakateľskej praxe a iné obdobné záverečné skúšky, vykonané pred účinnosťou tohto zákona, majú rovnaké účinky ako odborná justičná skúška podľa tohto zákona.“

63. § 71 znie:

„§ 71

(1) Správa súdov je povinná zaradiť sudcu z povolania, ktorý nebol po skončení volebného obdobia znova zvolený, na miesto zodpovedajúce jeho odbornej kvalifikácii a skúsenostiam nadobudnutým v sudcovskej funkcii.

(2) Ak nemožno pre nedostatok voľných pracovných miest urobiť opatrenie podľa odseku 1, je správa súdov povinná byť sudcovi z povolania, ktorý nebol znovu zvolený, nápomocná pri vyhľadaní pracovného miesta zodpovedajúceho odbornej kvalifikácii sudcu a skúsenostiam nadobudnutým v sudcovskej funkcii.

(3) Ak sa nepodarilo sudcu z povolania, ktorý nebol znova zvolený, zaradiť na pracovné miesto ani podľa odseku 1, ani podľa odseku 2, alebo ak nemá bývalý sudca na svojom pracovnom mieste príjem, ktorý dosahoval ako sudca z povolania pred skončením volebného obdobia, poskytuje mu správa súdov od zániku jeho funkcie vyrovnanie vo výške doterajšieho sudcovského platu, prípadne vo výške rozdielu medzi doterajším sudcovským platom a zárobkom, ktorý dosahuje na novom pracovnom mieste. Vyrovnanie prislúcha na čas šiestich mesiacov, ak sudca z povolania vykonával svoju funkciu menej ako päť rokov, a na čas jedného roku, ak túto funkciu vykonával dlhšie ako päť rokov.

(4) Ustanovenie odseku 3 platí tiež, ak bol sudca odvolaný z funkcie podľa § 51, vyrovnanie platu mu však prislúcha iba po čas troch mesiacov. Vyrovnanie neprislúcha sudcovi z povolania, ktorý bol odvolaný, ak má nárok na starobný dôchodok, alebo plný invalidný dôchodok, alebo ak bol odvolaný z dôvodu, ktorý by bol u pracovníka dôvodom pre okamžité zrušenie pracovného pomeru. Suma vyrovnania sa zníži o čiastočný invalidný dôchodok, ktorý bol odvolanému sudcovi z povolania priznaný.

(5) Ak bol sudca odvolaný alebo uvoľnený z funkcie podľa § 44, alebo ak bol podľa tohto ustanovenia zvolený alebo ustanovený na nižšiu funkciu, prislúcha mu na čas troch mesiacov vyrovnanie medzi platom spojeným s doterajšou funkciou a novým platom.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 nevzťahujú sa na sudcov vojenských súdov a na vojenských sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, ktorých nároky sú upravené predpismi platnými pre vojakov z povolania.“

64. V § 72 ods. 1 slová „ministra spravodlivosti“ sa nahrádzajú slovami „ministra národnej obrany“ a odsek 2 znie:

„(2) Za brannej pohotovosti štátu upraví spôsob doplňovania sudcov vojenských súdov a vojenských súdov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky minister národnej obrany po dohode s ministrom vnútra Československej socialistickej republiky a ministrami spravodlivosti republík.“

65. Za § 72 sa vkladá § 72a tohto znenia:

„§ 72a

(1) Vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch možno navrhnúť a zvoliť za sudcu z povolania aj občana, ktorý inak spĺňuje podmienky § 39, nemá však zloženú odbornú justičnú skúšku, ak jeho aspoň päťročná právna prax, úspešne vykonávaná, zabezpečuje, že je spôsobilý na výkon sudcovskej činnosti. Osvedčenie o tom, že táto podmienka je splnená, vydáva minister spravodlivosti príslušnej republiky; ak ide o navrhnutie a zvolenie za sudcu z povolania vojenského súdu, minister národnej obrany.

(2) Výnimočne môžu byť zvolení za sudcov z povolania doterajší sudcovia z povolania bez ukončeného vysokoškolského právnického vzdelania, ak v praxi dokázali, že sú spôsobilí na výkon sudcovskej činnosti. Osvedčenie o tom, že táto podmienka je splnená, vydáva minister spravodlivosti príslušnej republiky.“

Článok 2

Do doby, kým budú ustanovené sídla a obvody súdov zákonmi národných rád (§ 33 ods. 3), ostáva v platnosti doterajšia územná organizácia súdov.

Článok 3

Zrušujú sa:

1. doteraz nezrušené ustanovenia zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 59/1955 Zb. o platových pomeroch sudcov, prokurátorov a právnych čakateľov (platový poriadok),
2. nariadenie ministra spravodlivosti č. 23/1956 Zb., ktorým sa vykonáva ustanovenie § 5 ods. 3 a 4 zákonného opatrenia č. 59/1955 Zb.

Článok 4

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona o organizácii súdov a o voľbách sudcov, ako vyplýva zo zmien a doplnkov vykonaných týmto zákonom.

Článok 5

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1970.

Svoboda v. r.

Dr. Hanes v. r.

Ing. Černík v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.